

Pre podnošenja rukopisa za publikovanje u časopisu *Acta ophthalmologica* (AO), preporučujemo da pažljivo pročitate *Uputstvo za autore*. Rukopis koji nije pripremljen prema propozicijama AO ili se uopšte neće razmatrati ili odlaže brzinu publikovanja. Za radove koji su prihvaćeni za publikovanje, časopis AO ne naplaćuje troškove pripreme teksta za štampanje niti plaća autorima honorar. Takođe, autori kojima je rukopis prihvaćen za objavljivanje u AO, automatski prenose autorska prava na izdavača časopisa.

UPUTSTVO ZA AUTORE

Opšta uputstva

Acta ophthalmologica (AO) je zvanični naučni časopis Udruženja oftalmologa Srbije u kome se publikuju sledeće kategorije radova: originalni radovi iz oblasti kliničke i eksperimentalne oftalmologije, bazičnih nauka vezanih za oftalmologiju (optika, fiziologija oka, genetika, biohemija, anatomija, patohistologija, mikrobiologija i sl.), istorije oftalmologije i srodnih medicinskih disciplina, potom drugih grana vezanih za oftalmologiju (neurooftalmologija, traumatologija, urgentna medicina, interna medicina i dr.), uvodnici, prethodna i kratka saopštenja. Pored navedenih kategorija publikacija, AO objavljuje još i: revijalne radove, kliničke prikaze, prikaze interesantnih slučajeva iz oftalmološke prakse, prethodna saopštenja, vesti iz zdravstvenih ustanova, prikaze knjiga i interesantnih članaka iz oftalmološke literature, izveštaje sa kongresa i simpozijuma u zemlji i inostranstvu, radove iz medicinske etike, regulatornih standarda u medicini kao i sve ostale relevantne informacije značajne za razvoj oftalmologije.

Časopis AO objavljuje isključivo one radove koji prethodno nisu publikovani ili prihvaćeni za publikovanje u nekom drugom časopisu, u celosti ili delom. Autor koji je zadužen za korespondenciju, u ime celog autorskog tima, to potvrđuje svojim potpisom *Izjave* (videti u: *Propratno pismo*) prilikom prijave rada za publikovanje u časopisu AO. O izboru i kategorizaciji radova odlučuje Glavni urednik časopisa na osnovu predloga Uređivačkog odbora i/ili recenzentata. Radovi se publikuju tek nakon što su primljene najmanje dve pozitivne recenzije. Glavni urednik određuje recenzente iz redova eminentnih stručnjaka za odgovarajuću oblast oftalmologije. Recenzije radova su anonimne a rad recenzenta je samostalan i nezavisan.

Priprema rukopisa: tekst rada treba da bude pripremljen u programu Word, font Times New Roman, veličina slova 12 pt. Sve četiri margine podesiti na 25mm, veličinu stranice format A4, razmak u tekstu dvostruk, levo poravnanje, uvlačenje prvog reda svakog pasusa za 10 mm, bez deljenja reči (hifenacija). Paginacija treba da počne od naslovne strane, obeležavanje treba da bude rednim (arapskim) brojevima, u donjem desnom uglu stranice. **Pažnja:** ne koristiti "spejsove" i sl. alate za kontrolu poravnanja teksta već alatke koje se nalaze u *Toolbars*. Za prelazak na novu stranu teksta, koristiti opciju Page break a ne "enter". Posle svakog znaka interpunkcije, ostaviti samo jedan prazan prostor. Ako se koriste specijalni karakteri, treba ih ubaciti u tekst preko opcije *Symbol* iz *Toolbars*-a.

AO se objavljuje u papirnom i elektronskom obliku. Rukopisi se štampaju na srpskom (ekavski i ijekavski dijalekt) i na engleskom jeziku. Pismo: cirilica i latinica, po izboru autora. Autori su odgovorni za gramatički i pravopisno ispravan tekst.

Slanje rada: rad koji je pripremljen prema propozicijama časopisa AO, treba poslati elektronski na mejl adresu: acta.ophthalmol@gmail.com. Uz rukopis obavezno treba poslati potpisanu i skenirano *Propratno pismo* (videti obrazac: *Propratno pismo*).

Autorstvo: autorstvo se zasniva na dizajnu i koncepciji studije, sprovođenju istraživanja, prikupljanju, obradi i analizi rezultata, kritičkoj reviziji rukopisa i sl. Izjava o autorstvu se mora potpisati prilikom slanja rada (videti obrazac: *Propratno pismo*). Sva druga lica koja su doprinela izradi rada, a koja nisu autori rukopisa, trebalo bi da budu navedena u *Zahvalnici* s opisom njihovog doprinosa radu, naravno, uz njihov pisani pristanak.

Plagijarizam: uredništvo i recenzenti AO nemaju mogućnost automatske provere na plagijarizam i autoplajarizam, tako da se sva odgovornost za autentičnost rukopisa i rezultata prebacuje na autore. Svojim potpisima u obrascu *Propratno pismo*, autori prihvataju ovu odgovornost.

Struktura rukopisa

Prva strana sadrži sledeće delove: Naslov rada, autori, afilijacija autora, kontakt autora za korespondenciju

Naslov rada: treba da sadrži maksimalno 40 reči, bez skraćenica, veličina fonta 14pt, velikim slovima-koristiti opciju Capslock na tastaturi. Ukoliko autori nalaze za shodno, uz pun naslov, mogu dostaviti i skraćenu verziju naslova

Autori: imena autora treba navesti punim prezimenom i imenom, bez titula, indeksirano brojevima (iza imena u "superscript" formatu); afilijacija-ustanova u kojoj rade, mesto i država (redosledom koji odgovara indeksiranim brojevima autora); na dnu stranice navesti ime i prezime, adresu za kontakt, broj telefona (opciono), faksa (opciono) i e-mail adresu autora zaduženog za korespondenciju.

Druga strana: na ovoj strani napisati: Naslov rada, apstrakt i ključne reči (na srpskom i na engleskom jeziku)

Sažetak ili apstrakt: strukturu sažetka čine *Uvod, Cilj, Metod, Rezultati i Zaključak*. Svaki od navedenih segmenata pisati kao poseban pasus koji počinje boldovanom reči. Ukupan broj reči sažetka treba da bude do 300, u šta se ne računaju ključne reči. Sažetak mora biti napisan na srpskom i engleskom jeziku. Za prikaze slučajeva, sažetak treba da ima sledeće delove: *Uvod* (u poslednjoj rečenici navesti cilj), *Prikaz slučaja, Zaključak*; segmente takođe pisati kao poseban pasus koji počinje boldovanom reči. Za ostale tipove radova sažetak nema predefinisane strukturu.

Ključne reči: moraju biti relevantne za temu i sadržaj rada. Maksimalno je dozvoljeno 7 reči. Treba ih navesti neposredno posle sažetka. Imajte u vidu da je dobar izbor ključnih reči preduslov za ispravno indeksiranje rada u referentnim časopisima i bazama podataka. U izboru ključnih reči, savetuje se da posetite MedicalSubjectHeadings–MeSH (videti na: <http://www.nlm.nih.gov/mesh>)

Od treće strane nadalje, sledi tekst rukopisa napisan po propozicijama koje su iznete u prvom delu ovog uputstva. Svi podnaslovi se pišu velikim, boldovanim slovima.

Originalni rad treba da ima sledeću strukturu: Uvod, Cilj, Metodologija, Rezultati, Diskusija, Zaključak, Literatura.

Pregledni članak : Uvod, odgovarajući podnaslovi, Zaključak, Literatura. Prvoimenovani autor preglednog rada mora da navede bar dva autocitata (kao autor ili koautor) radova publikovanih u časopisima sa recenzijom. Koautori, ukoliko ih ima, moraju da navedu bar jedan autocitat radova publikovanih u časopisima s recenzijom. Literatura treba da ima maksimalno 50 referenci.

Prikaz slučaja : Uvod, Cilj rada, Prikaz bolesnika, Diskusija, Literatura. Ne treba koristiti imena bolesnika, inicijale, niti brojeve istorija bolesti, naročito u ilustracijama. Prikazi bolesnika ne smeju imati više od pet autora.

Priloge (tabele, grafikone, slike itd.) postaviti na kraj rukopisa, a u samom telu teksta jasno naznačiti mesto koje se odnosi na dati prilog. Krajnja pozicija priloga biće određena u toku pripreme rada za publikovanje.

SKRAĆENICE. Koristiti samo kada je neophodno. Za svaku skraćenicu, pun termin treba navesti pri prvom navođenju u tekstu, sem ako nije standardna jedinica mere ili za veoma dugačke nazive koji su kao skraćenicе već prepoznatljivi (standardne skraćenicе, kao npr. DNK, HIV, ATP). Skraćenicе u naslovu i u sažetku treba izbegavati sem ako su neophodne. Obratiti pažnju da i pojmove koji imaju prepoznatljiv akronim na engleskom jeziku kao što je AMD (age-related macular degeneration), u tekstu napisanom na srpskom jeziku, treba napisati kao senilna degeneracija makule-SDM.

DECIMALNI BROJEVI. U tekstu rada na engleskom jeziku, u tabelama, na grafikonima i drugim prilogima decimalne brojeve pisati sa tačkom (npr. 12.5 ± 3.8), a u tekstu na srpskom jeziku sa zarezom (npr. 12,5 ± 3,8). Kad god je to moguće, broj zaokružiti na jednu decimalu.

OBIM RADOVA. Celokupni rukopis rada čine naslovna strana, sažetak, tekst rada, spisak literature i svi prilogi sa legendama (tabele, slike, grafikoni, sheme, crteži). Maksimalni broj reči za originalni rad, rad iz istorije medicine i pregledni članak je do 7000 reči, a za prethodno i kratko saopštenje, prikaz bolesnika (slučaja), aktuelnu temu, rad za praksu, edukativni članak i sl. do 3000 reči.

Metodologija: treba da je precizna, pouzdana, sveobuhvatna i objektivna. U ovom delu rukopisa treba da bude detaljno opisan materijal na kome je vršeno ispitivanje (eksperiment na modelu ili na životinjama, ili kliničko istraživanje sprovedeno na ljudima-ambulantni bolesnici, hospitalizovani pacijenti, dobrovoljci i dr.), tip istraživanja (prospektivno/retrospektivno) i vrsta istraživanja (opservaciono/intervenciono; studija slučaja, kohortno, randomizovano itd.). Obavezno treba da bude navedeno da je istraživanje rađeno uz dozvolu nadležnog Etičkog komiteta/odbora i sl. Obavezno naglasiti registarski broj istraživanja odnosno odluke. Autori snose punu odgovornost za tačnost pomenute izjave i to potvrđuju svojim potpisima koji su deo prijave rukopisa za objavljivanje u AO.

Statistička obrada podataka: navesti koji su statistički testovi korišćeni za obradu dobijenih rezultata i nivo statističke značajnosti.

Za nazive lekova koristiti isključivo generička imena, za uređaje (aparate) koristiti fabričke nazive a ime i mesto proizvođača treba navesti u oblim zagrada.

Rezultati istraživanja: ukoliko postoje tabelarni i/ili grafički rezultati, u tekstu treba navesti mesto gde bi tabela ili grafikon trebalo da budu pozicionirani a ove "dodatke" treba slati u odvojenom dokumentu.

PRILOZI RADU su tabele i slike (fotografije, crteži, sheme i grafikoni). Naslove priloga treba obeležavati rednim arapskim brojevima po redosledu navođenja u tekstu rukopisa. Uz to, naslov treba pozicionirati iznad priloga. Tekst kucati fontom Times New Roman, veličinom slova 12 pt, s jednostrukim proredom i bez uvlačenja teksta. Korišćene skraćenicе u prilogima treba objasniti u legendi ispod istih.

Tabele: crtati ih isključivo u programu Word, kroz meni Table–Insert–Table, uz definisanje tačnog broja kolona i redova koji će činiti strukturu tabele. Desnim klikom na mišu – pomoću opcija Merge Cells i Split Cells – spajati, odnosno deliti ćelije.

Grafikoni: isključivo ih treba obraditi u crno-belom tehničkom, treba da budu urađeni u program Excel preko opcije Insert-Chart. Te grafikone treba prebaciti u program Word i tako ih poslati u časopis AO. Rezultati se mogu prikazati ili tabelarno ili grafikonom. Nije dozvoljeno da se isti rezultati prikazuju na oba načina.

Slike, crteži i sheme: primaju se isključivo digitalne fotografije (crno-bele) rezolucije najmanje 300 dpi i formata tiff ili jpg. Slike se mogu štampati i u boji i to do pet fotografija u jednom rukopisu.

ZAHVALNICA. Navesti sve saradnike koji su doprineli stvaranju rada a ne ispunjavaju kriterijume za autorstvo, potom osobe koje su zaslužne na bilo koji način za dizajn rukopisa (npr. začetnik ideje, procedure i dr.), potom ukoliko je primljena finansijska i materijalna pomoć (u obliku sponzorstva, stipendija, kotizacija, poklona, opreme, lekova) i drugo.

NAPOMENA. Ukoliko je rad deo magistarske ili doktorske teze, specijalističkog akademskog rada ili je rađen u okviru naučnog projekta, to treba navesti u napomeni na kraju rukopisa. Ovo se odnosi i na to da, ako su rezultati rada

pod istim ili sličnim nazivom saopšteni na nekom naučnom skupu, usmeno ili u vidu sažetka, to treba u napomeni i navesti.

LITERATURA. Citirana literatura i tačnost navoda su domen odgovornosti autora jer časopis AO nema tehničke mogućnosti da izvrši proveru iste. Ovaj deo rukopisa treba da se napiše na novoj strani (koristite opciju Page Break) a ne u nastavku prethodnog teksta. U spisku literature, uz reference, mogu se navesti DOI broj članka i PMID broj, ukoliko je članak indeksiran u bazi PubMed/MEDLINE. Reference numerisati rednim arapskim brojevima prema redosledu navođenja u tekstu. Broj referenci ne bi trebalo da bude veći od 30, osim u preglednom članku, u kojem je dozvoljeno da ih bude do 50, i u metaanalizi, gde ih je dozvoljeno do 100. Voditi računa da broj citiranih originalnih radova mora biti najmanje 80% od ukupnog broja referenci. Nije dozvoljeno citiranje apstrakata sem u samom tekstu rukopisa, kada ga treba navesti kao fusnotu.

Reference se citiraju prema Vankuverskom stilu a format referenci je usvojio Međunarodni komitet urednika medicinskih časopisa. Primere navođenja publikacija videti na <https://guides.lib.monash.edu/citing-referencing/vancouver> ili na https://nub.rs/fileadmin/informacione_usluge/citiranje/Natasa_Milic-Citiranje_literature_u_naucnom_radu.pdf. Autorima savetujemo da koriste programe za obradu referenci (EndNote, RefManager i dr). Slede primeri kako napisati reference (najčešći izvori):

Originalni rad (ako ima više od 6 autora, iza šestog se prekida niz i upisuje et al.)

1. Mitchell P, Liew G, Gopinath B, Wong TY. Age-related macular degeneration. *Lancet* 2018; 392: 1147–59.
2. Hallal AH, Amortegui JD, Jeroukhimov IM, Casillas J, Schulman CI, Manning RJ, et al. Magnetic resonance cholangiopancreatography accurately detects common bile duct stones in resolving gallstone pancreatitis. *J Am Coll Surg*. 2005 Jun;200(6):869-75.

Rad objavljen u elektronskoj formi (može biti sa ili bez DOI broja)

Kanneganti P, Harris JD, Brophy RH, Carey JL, Lattermann C, Flanigan DC. The effect of smoking on ligament and cartilage surgery in the knee: a systematic review. *Am J Sports Med* [Internet]. 2012 Dec [cited 2013 Feb 19];40(12):2872-8. Available from: <http://ajs.sagepub.com/content/40/12/2872> DOI: 10.1177/0363546512458223

Poglavlje u štampanoj knjizi

Blaxter PS, Farnsworth TP. Social health and class inequalities. In: Carter C, Peel JR, editors. *Equalities and inequalities in health*. 2nd ed. London: Academic Press; 1976. p. 165-78.

Poglavlje u elektronskoj knjizi

American Academy of Ophthalmology Retina/Vitreous PPP Panel, Hoskins Center for Quality Eye Care. Preferred Practice Pattern®. Age-related macular degeneration. 2019. <https://www.aao.org/preferred-practice-pattern/age-related-macular-degeneration-ppp> (accessed Sept 16, 2020).

Disertacija

Borkowski MM. Infant sleep and feeding: a telephone survey of Hispanic Americans [dissertation]. Mount Pleasant (MI): Central Michigan University; 2002.

PROPRATNO PISMO (SUBMISSION LETTER). Uz rukopis obavezno priložiti ovaj document čiji obrazac možete naći na zvaničnom sajtu časopisa. Propratno pismo mora biti potpisano od svih autora. U njemu je izjava da rad prethodno nije publikovan i da nije istovremeno podnet za objavljivanje u nekom drugom časopisu, da su rukopis pročitali i odobrili svi autori i podaci za kontakt svih autora u radu. Ukoliko rukopis sadrži prethodno objavljivan material, neophodno je dostaviti kopije svih dozvola za: reprodukovanje prethodno objavljenog materijala, upotrebu ilustracija i objavljivanje informacija o poznatim ljudima ili imenovanje ljudi koji su doprineli izradi rada.

Za sve dodatne informacije, molimo da se obratite na dole navedene adrese i broj telefona.

ADRESA:

Uredništvo časopisa „Acta ophthalmologica“

Prof.dr Vesna Jakšić, Urednica

Ul.Dimitrija Tucovića 161; 11000 Beograd

Srbija

Telefoni: (+38111)2688 997

E-mail: acta.ophthalmol@gmail.com